

החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה התשע"ב 2011

משרד המשפטים
המחלקה הכלכלית

עו"ד אילן שמעוני, מוסמך במשפטים

דצמבר 2012

התהליכים שהובילו לחקיקת החוק:

- הפיכתו של מיקור החוץ לגידול פרא חסר שליטה במציאות של שוק תחרותי
- "עצימת העיניים" של מזמין השירותים והתמקדותו בליבת העסק
- פעילותם של ארגונים חברתיים וארגונים למען זכויות אדם בניטור עוולות חברתיות כנגד אוכלוסיות מחולשות
- תנופת מגמת האחריות החברתית תאגידית של הפירמה כלפי כל שרשרת הייצור, השירות וההתנהלות שלה עד לצרכן
- פיתוחו של מודל "מחזיקי העניין" הקורא להתחשבות בקהילות השונות המעורבות בהליך העסקי
- השאיפה למרק את המצפון על רקע המחאה החברתית והפערים הכלכליים

אופיו של החוק

- מבשר על מהפכה התנהגותית בשיח החוזי
- מעצים את הפטרנליזם על פני החופש החוזי
- מכוון לשקיפות מוחלטת של ערכים ונורמות כספיים אובייקטיביים וקוגנטיים
- מעניק לחוזה השירותים בין הקבלן למזמין ממד אישי מוגבר וגוזר גזירה שווה כמעט ביחס למידת החובה והאחריות לאכיפה והשמירה של זכויות עובדי חברת השירותים
- מקהה את זוויות המשולש התעסוקתי שבין:

תכלית החוק

- לייעל ולהגביר את אכיפתם של דיני העבודה הקיימים, בדרך של הרחבת האחריות האזרחית והפלילית גם יחד
- סיכול ומניעה של התקשרויות הפסד שיובילו לפגיעה בזכויות עובדים

סעיפים מרכזיים בחוק

סעיף 26:

חובת מזמין השירותים לנקוט באמצעים סבירים, כדי למנוע פגיעה בזכויות עובדים של הקבלן המועסקים בחצרותיו והסדרת נהלים לנטר פגיעות

סעיף 28:

חובת מזמין השירותים להחזיק בהצעה/הסכם שירות בו מפורטים בכתב רכיבי השכר של עובדי הקבלן, פירוט העלויות הנוספות של הקבלן ופירוט הרווח

סעיפים מרכזיים בחוק

סעיפים 31-33:

הטלת אחריות פלילית על מנכ"ל מזמין השירותים באם לא נכרת חוזה התקשרות על פי סעיף 28 ולא פיקח מזמין השירותים ולא עשה על מנת למנוע הפרה של זכויות עובדים

סעיף 40:

שכירת בודק שכר עבודה מוסמך שעליו יכול
מזמין השירותים להסתמך בבדיקות התקופתיות
אחת ל-9 חודשים ולפחות בהיקף של 10% מהעובדים

סעיפים מרכזיים בחוק

סעיף 49:

חל איסור לרכוש ביטוח או שיפוי של המנכ"ל בגין חיובו

בקנסות כספיים

המדרגים והקנסות

- כל התראה מנהלית וכל דרישת תשלום מקבלן השירות עקב הפרה של זכויות עובדים יישלח העתק גם למזמין השירות על כוונת החיוב
- מזמין השירות יהיה חייב לדאוג שההפרה תתוקן, ולא לחלט את הערבות שיש בידו מהקבלן
- אם לא תוקנה ההפרה, או לא פעל מזמין השירות בתום לב לביטול החוזה, אזי ימסור הממונה מטעם משרד התמ"ת הודעה של כוונת חיוב כספי על מזמין השירות

פירוט מדרגים וקנסות

המדרג הראשון (חלק א' לתוספת השנייה)	המדרג השני (חלק ב' לתוספת השנייה)	המדרג השלישי (חלק ג' לתוספת השנייה)
הפרות של הוראות טכניות	הפרות של הוראות חוק מהותיות	הוראות בדבר איסור העבדה
הצגת מודעה בדבר זכויות עובדים לפי שכר מינימום, ניהול פנקסים לפי חוק חופשה שנתית ולפי חוק שעות עבודה ומנוחה	תשלום דמי חופשה, מתן חופשה לעובד, איסור ניכויים משכר עבודה, מסירת הודעה על תנאי העבודה. כמו כן הפרות של תנאים שנקבעו בהיתרים הניתנים על פי חיקוקי העבודה השונים כגון: היתרים להעבדה במנוחה השבועית או בשעות נוספות לפי חוק שעות עבודה ומנוחה.	איסור העבדה בשעות נוספות או במנוחה השבועית ללא היתר, הפרת הוראות חיקוק כגון תשלום פנסיה בהתאם לצווי הרחבה, העברת כספים שנוכו לקופת גמל, תשלום שכר לעובד במועד, איסור פיטורי עובדת ועובד, איסור פגיעה בהיקף משרה או הכנסה של עובדת
עיצום כספי בסך של 5,000 ₪ לכל הפרה	עיצום כספי בסך של 20,000 ₪ לכל הפרה	עיצום כספי בסך של 35,000 ₪ לכל הפרה

מסקנות ההערכות הנדרשת מהוראות החוק:

- בחירת הקבלן הנכון
- הקפדה על כתיבת הנתונים הכלכליים במכרזים\הצעות המחיר כולל אחוזי הרווח ועלות שכר שעתית
- נקיטת אמצעים אופרטיביים בכדי להימנע מהפרות
- היערכות לבדיקת זכויות עובדים ועריכת סקרי שכר משותפים
- איתור והתקשרות עם בודקי שכר
- נקיטת פעילויות אופרטיביות על ידי המנכ"ל

כריתת חוזה ההתקשרות

עלות השכר המינימאלית, העלויות הנוספות והרווח הקבלני

סעיף 28 לחוק הגברת האכיפה

סעיף	רכיב השכר	עובד יום	עובד ערב	מפקח צמוד	ביאור/ מקור החוק
1	שכר ברוטו שעת	23.12	23.12	32.00	שכר ברוטו לעובדים : השכר הממוצע
2	דמי נסיעה	1.27	3.56	1.27	מבוסס על כרטיסיה מרחבית
3	דמי חופשה	0.95	0.95	2.38	חוק חופשה שנתית, תשי"א – 1951
4	תוספת וותק	0.35	0.35	-	צו הרחבה הסכם קיבוצי בענף הניקיון בתום שנת עבודה
5	דמי חגים	0.79	0.79	1.09	לעובד שעת 9 ימי חג
6	דמי הבראה	0.94	0.94	0.94	צו הרחבה בענף מפעלי הניקיון
7	ביטוח לאומי מעביד 3.45%.	0.95	1.02	1.30	חוק הביטוח הלאומי נוסח משולב, תשנ"ה 1995 על רכיבים 1-6
8	הפרשה לפנסיה וגמל 6%	1.39	1.39	1.92	צו הרחבה בענף מפעלי הניקיון 1979
9	הפרשה לפיצויים	1.93	1.93	2.66	"דרך המלך" בערוץ הפנסיה
10	דמי מחלה	0.58	0.58	0.70	חוק דמי מחלה, תשל"ו – 1976 צו הרחבה בענף מפעלי הניקיון 1979
	סה"כ עלות שכר - ישירה	32.27	34.63	44.26	לעובד במעמד שעת

כריתת חוזה ההתקשרות

הצגת העלויות הנוספות והצגת הרווח הקבלני

סעיף	תשומות נלוות	עובד יום	עובד ערב	מפקח ראשי	ביאור/ מקור החוק
11	ביגוד והנעלה	0.29	0.29	0.29	4 סטים לשנה, 2 זוגות נעליים
12	בטיחות וגהות בעבודה	0.05	0.05	0.05	הכשרה הדרכה ותעוד
13	הענקת שי לחגים	0.26	0.12	0.26	צו הרחבה בהסכם הקיבוצי
14	השתתפות בהסעדה	0.68	-	0.68	
	סה"כ ביניים	45.54	33.64	32.09	
15	חומרי ניקוי וכלי עבודה	1.03	1.03		
16	אספקת נייר וטואלטיקה	2.10	2.10		
17	תקשורת סלולארית	1.17	-	-	
	סה"כ ביניים	-	36.77	35.22	
18	רכיב פיקוח צמוד	-	0.32	0.32	
	סה"כ עלות שעה - כוללת	46.71	37.09	35.54	לעלות שעת שירות
19	רווח קבלני תפעולי	-	3.20	3.20	
	סה"כ עלות התמורה	-	40.30	38.75	עבור שעת שירות

קיום חוזה ההתקשרות

תאריך: _____

עובדות קבלן יקר/ה,

בחתימתך על מסמך זה, הנך מאשר בזאת כי קיבלת מאתנו עדכון ומידע, בדבר החוק החדש להגברת האכיפה של דיני עבודה, המאפשר לך לפנות גם אל נציג החברה במידה ולדעתך ולתחוששתך זכויות העסקתך בטווס נפגעו, אך הפגיעה לא תוקנה.

שם הנציג שלנו: תומר אברהם מס' טלפון: 050-5723017.

ואו מנהל טווס בתל אביב: יואב שמעוני מס' טלפון: 050-5285157.

שם הנציג של חברת X: מר ישראל ישראלי מס' טלפון _____

אנא אשר בחתימתך כי הבנת אל מי תוכל לפנות במידת הצורך.

שם העובד/ת: _____

מספר טלפון: _____

חתימת העובד/ת: _____

קיום חוזה ההתקשרות

עובד יקר,

בחתמתך על מסמך זה, הנך מאשר כי קיבלת עדכון ע"י מעסיקך, בדבר החוק החדש להגברת האכיפה של דיני עבודה, המאפשר לך לפנות אל נציג אינטל, במידה וזכויות העסקתך אצל מעבידך נפגעו, אך הפגיעה לא תיקנה.

שם נציג אינטל: _____ מס' טלפון: _____

או אל מחליפו: שם: _____ מס' טלפון: _____

אנא אשר בחתמתך כי הבנת אל מי תוכל לפנות במידת הצורך.

שם העובד: _____

שם המעסיק: _____

חתימת העובד: _____

תאריך: _____

בברכה, חברת אינטל

סיכום תוכנית עבודה לדוגמא

פעולות אל מול עובדי הקבלן	פעולות אל מול הקבלן	פעולות פנים ארגונית החברה פנימה
שולחנות עגולים מדי רבעון	בחינת הסכם ההתקשרות והוספת תוספת להסכם	הדרכת מנהלים בעניין זכויות עובדי הקבלן
שיח פתוח שוטף עם נציג הקבלן המפעיל את העובדים	קבלת דוחות ראשוניים ואישיים של עובדי הקבלן	רפרנט מטעם המנכ"ל פעיל ומדווח לעניין זה
מיפוי העובדים הותיקים יותר ובחינת זכויותיהם	קביעת פרמטרים מוסכמים לבחינה של עמידה בזכויות	מדיניות של שקיפות לבחינת תשלום זכויות העובדים
מידע אודות זכויותיהם וההסכמים הקיבוציים	הכרת תהליך הקליטה והעסקה של הקבלן את עובדיו	מנגנוני בירור אל מול מנהלים בהפרת זכויות
התקנת תיבת תלונות	הכרת מחלקת השכר של הקבלן ושיטת איסוף שעות העבודה וחישוב השכר.	הצפת בעיות שטח לרמת מטה בזמן אמת
	מילוי הצעות מחיר בצורה דקדקנית על פי דרישות החוק והתמודדות עם מכרזי הפסד	עשיית שימוש בבודקי שכר

סיכום הגנה מאחריות פלילית

- **מזמין שירות שלא מנע עבירה של הקבלן כלפי עובדיו, לא ישא באחריות פלילית, אם יוכיח, כי נקט באחד מהאמצעים הבאים:**
 - עשה כל שניתן כדי למלא חובתו
 - הסתמך בתום לב על בדיקות תקופתיות של רואה חשבון, שנערכו לגבי 10% לפחות מהעובדים
- **לפחות אחת לתשעה חודשים (או של בודק שכר מוסמך). בדיקות כאמור, נעשו בסמוך למועד הפרת החובה, והצביעו על כי קוימה החובה בידי הקבלן.**
 - מעשה העבירה תוקן במלואו החל מיום העבירה.
 - הסתמך בתום לב על בדיקות תקופתיות של רואה חשבון או בודק שכר מוסמך, ועם גילוי ההפרה
- **פעל לתיקון ההפרה בידי הקבלן, ואם ההפרה לא תוקנה בתוך זמן סביר- ביטל את החוזה בינו לבין הקבלן בתום לב**

דילמת ה- Make or Buy Decision

הנימוקים ששלטו ברכישת שירותים

בשיטת מיקור חוץ הם:

1. גמישות ניהולית

2. הוזלת עלות העבודה...?

3. התייעלות

תודה

עו"ד אילן שמעוני, מוסמך במשפטים

דצמבר 2012